

Sygn. akt II AKa 4/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSA – Sławomir Machnio

Sędziowie: SA - Dariusz Drajewicz

SO (del.) - Beata Adamczyk – Łabuda (spr.)

Protokolant : Katarzyna Wójcik

przy udziale Prokuratora Renaty Śpiewak

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2023 r. sprawy:

D. S. (1), syna R. i S., urodzonego (...) w P.,

oskarżonego o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 kk na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 19 września 2022 r. sygn. akt XII K 134/19

1. wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy;

2. zasądza od oskarżyciela subsydiarnego L. Z. (1) na rzecz oskarżonego D. S. (1) kwotę 1200,00 zł z tytułu wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z wyboru oskarżonemu przez adwokata M. Z. w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 4/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 19 września -2022 r., sygn. akt XII K 134/19, uniewinniający oskarżonego D. S. (1)

Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

pełnomocnik oskarżyciela substydiarnego

obrońcy oskarżonych

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

w całości

na niekorzyść oskarżonego

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>	

Wskazać fakt	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu.

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzuty	
I. II.	W zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego czynu nr 1 - błąd w ustaleniach faktycznych w zakresie braku leżącego po stronie oskarżonego D. S. (1) zamiaru bezpośredniego dokonania oszustwa na szkodę oskarżyciela substydianego, co skutkowało uznaniem, że nie powinien ponosić odpowiedzialności karnej za czyn z art. 286 par. 1 kk. W zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego czynu nr 2 - obraza przepisów prawa materialnego poprzez błędne uznanie, że czyn polegający na zmianie umowy sprzedaży z dnia 30 grudnia 2009 r. , która nastąpiła w dniu 12 kwietnia 2012 roku nie wyczerpuje znamion przestępstwa oszustwa z uwagi na brak rozporządzenia mieniem w tej dacie.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadne
Zwiąże o powodach uznania zarzutów za zasadne lub niezasadne.		
W zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego czynu nr 1 - błąd w ustaleniach faktycznych w zakresie leżącego po stronie oskarżonego D. S. (1) zamiaru bezpośredniego dokonania oszustwa na szkodę oskarżyciela substydianego, co skutkowało		

uznaniem że nie powinien ponosić odpowiedzialności karnej za czyn z art. 286 par. 1 kk.

Apelacja pełnomocnika oskarżyciela substydianego jest niezasadna, a przeprowadzona w wyniku jej wniesienia instancyjna kontrola zaskarżonego wyroku nie wykazała uchybień, uzasadniających uchylenie orzeczenia, tak z przyczyn podniesionych w środtku odwoławczym, jak i podlegających uwzględnieniu z urzędu (art. 440 kpk i art. 439 par. 1 kpk). Niezasadny pozostaje wysuwany w apelacji zarzut błędu w poczynionych przez Sąd meriti ustaleniach faktycznych odnoszących się do zamiaru oskarżonego, a przytoczoną na jego poparcie argumentację uznać należy za chybioną. Pełnomocnik oskarżyciela substydianego sformułował zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, który ma charakter samoistny, kwestionując de facto jedynie określony element ustaleń faktycznych, to jest brak zamiaru bezpośredniego po stronie oskarżonego D. S. (1) doprowadzenia w dniu 30 grudnia 2009 roku pokrzywdzonego L. Z. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Skarżący nie wykazuje, jakie konkretnie uchybienia w ocenie materiału dowodowego popełnił sąd I instancji, stosujący reguły logicznego rozumowania, zasady wiedzy i doświadczenia życiowego. Wbrew wywodom skarżącego bez istotnego znaczenia dla oceny zamiaru sprawcy jest okoliczność braku realizacji na przedmiotowej nieruchomości inwestycji zmierzającej do spełnienia zapłaty części ceny „w naturze” przez okres dwóch i pół roku od zawarcia umowy, skoro strony przy zawarciu umowy

sprzedaży określiły ten termin jako końcowy na dzień 20 czerwca 2012 roku z karami umownymi w kwocie 100,00 zł za każdy dzień opóźnienia. Tego rodzaju rozliczenia kontrahentów, tj. rozliczanie się z odroczonym terminem płatności czy też świadczenie wzajemne „w naturze” stanowi bardzo częsty element tego rodzaju aktywności, nakazujący z dystansem podchodzić do twierdzeń oskarżyciela subsydiarnego co do istnienia oszukańczego zamiaru dorowadzenia wierzyciela do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzenie go w błąd co do intencji wywiązania się z zaciągniętych zobowiązań.

Wbrew stanowisku skarżącego, miarodajne dla ustalenia zamiaru sprawcy przestępstwa oszustwa są nie tylko okoliczności towarzyszące zawarciu umowy. Dokonując ocen na tej płaszczyźnie należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności, na podstawie których można wyprowadzić wnioski dotyczące realności wypełnienia obietnic złożonych przez sprawcę osobie rozporządzającej mieniem, w szczególności jego możliwości finansowe, skalę przyjętych zobowiązań, zachowanie sprawcy po otrzymaniu towaru oraz jego stosunek do rozporządzającego mieniem w związku z upływem terminów należnych płatności (vide: wyrok SA w Krakowie z 29 sierpnia 2013 r., II AKa 122/13, KZS 2013/9/78).

Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie zauważył, że oskarżyciel subsydiarny wniósł zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa dopiero w 25 października 2018 roku, ponad 9 lat od zawarcia umowy w formie aktu notarialnego z dnia

30.12.2009 roku /k. 17 - 43/, bowiem do 2017 roku realizowane były przez oskarżonego D. S. (1) płatności na rzecz oskarżyciela subsydiarnego. Sąd Okręgowy dysponując dowodami osobowymi i zasadą interpretowania niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego przyjął określony kierunek oceny szczytkowych wyjaśnień oskarżonego D. S. (1), wspartych częściowo zeznaniami oskarżyciela subsydiarnego (k. 110-111 v./, przy zastosowaniu art. 5 § 2 k.p.k. Podkreślenia wymaga, że oskarżony D. S. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów /k. 109-v./, zaś oskarżyciel L. Z. wyraźnie zaznaczył, że przeniósł własność 5 działek na oskarżonego D. S., przy czym termin płatności został odroczone. Przy podpisywaniu umowy notarialnej w dniu 30.12.2009 roku oskarżyciel subsydiarny otrzymał kwotę 50 000 zł, zaś kolejne kwoty były płacone, ostatecznie otrzymał w gotówce 350 000 zł złotych plus „jakąś kwotę tytułem odsetek” /k. 111/. Domagając się kwoty 845 000 zł przyznał, że ostatecznie wystąpił w 2018 roku z powództwem cywilnym. Sąd Okręgowy opierając się zatem na takiej kompleksowej ocenie okoliczności zaciągnięcia zobowiązania, przyczyn niewywiązywania się zeń oraz postawy oskarżonego w czasie, gdy winien był wybudować przez (...) sp. zo.o. budynek mieszkalny na działce nr (...) należącej do sprzedającego zgodnie z załączonym do umowy projektem wysnuł logiczne wnioski, że nie zostało popełnione oszustwo, a jedynie niekaralne niedotrzymanie warunków umowy cywilnoprawnej. Mimo, że stanowisko takie zostało w motywach wyroku poparte skromną argumentacją, autor apelacji nie zdołał jej skutecznie podważyć. Fakt,

że L. Z. (1) zdecydował się przystąpić do transakcji z oskarżonym, reprezentującym spółkę (...) Sp. z o.o. nie jest bynajmniej równoznaczny ze zdobyciem przez niego potwierdzonych informacji o rzetelności i wypłacalności partnera handlowego. Niemniej pokrzywdzony, przed zawarciem notarialnej umowy sprzedaży znał oskarżonego, wiedział, że reprezentowana przez niego spółka realizowała transakcje budowlane w tej samej miejscowości B., „budował osiedle domów bliźniaków w B.” /k. 110v./, w której właścicielami działek był L. Z., nadto współpraca między stronami sporu datowała się na 2006 rok, kiedy to spółka oskarżonego wykonywała prace remontowe w obiekcie, w którym zatrudniony był oskarżyciel subsydiarny. Transakcje kupna-sprzedaży z odroczonym terminem płatności, choć obarczone większym ryzykiem gospodarczym, należą do powszechnie stosowanych w stosunkach handlowych, nawet pomiędzy zupełnie nieznanymi sobie kontrahentami, opierając się na zasadzie apriorycznego zaufania zbywcy do uczestnika obrotu, któremu wydaje nieruchomość, nie otrzymując zapłaty, a jedynie zapewnienie jej otrzymania w późniejszym, określonym w umowie lub na fakturze czasie. W świetle powyższego zarzut apelującego o zakreśleniu w umowie sprzedaży odległego terminu do uregulowania należności „hipotecznej”, świadczący o oszukańczym zamiarze oskarżonego jest całkowicie chybiony i oderwany od rzeczywistości gospodarczej. Także kolejne kroki oskarżonego w postaci wykreślenia hipotek obciążających zakupione działki, brak spełnienia należności mimo upływu znacznego czasu i zbycia

ich na rzecz innych podmiotów, czy też akceptowanie przez oskarżonego ceny transakcyjnej wyższej aniżeli cena rynkowa w dacie zawarcia umowy notarialnej sprzedaży nieruchomości nie rzutują na powstanie ewentualnej wątpliwości co do gwarancji uzyskania należności, której płatność odroczone, wszak o wykonaniu zobowiązania decyduje nie tylko finansowe położenie dłużnika, ale też zamiar wywiązania się z warunków umownych, którego nie sposób zdecydowanie zakwestionować, nie uchybiając obowiązującemu w polskiej procedurze karnej domniemaniu niewinności.

Traci też obrońca z pola widzenia istotny fakt, że wykreślenie hipotek z nieruchomości nastąpiło nie wskutek działania oskarżonego lecz wskutek mylnego psu, jakiego dokonał referendarz sądowy / vide pismo Sądu Rejonowego w Piasecznie k. 133-137/. Myli się przy tym skarżący przedstawiając, jako ewenement, odroczenie terminu realizacji zobowiązania na okres ponad dwóch lat, wynika to co najmniej ze specyfiki procesu inwestycyjnego, jak również z ustaleń umowy w punkcie IV zawierających kary za każdy dzień opóźnienia terminu wybudowania budynku, określonego w par. 6.I.

Sąd Apelacyjny uznaje, że pokrzywdzony L. Z. nie został wprowadzony w błąd, gdyż umowa notarialna sprzedaży nieruchomości, zawarta w dniu 30.12.2009 roku (Rep. A nr 15251/2009) zabezpieczyła należycie jego roszczenie do dochodzenia w drodze cywilnej. Pokrzywdzony bezspornie zainteresowany był zbytem

posiadanych przez siebie działek, co zdecydowało o przystąpieniu do transakcji z D. S., reprezentującym spółkę z o.o. (...), a wcześniejsza znajomość oskarżonego oraz wiedza, że zajmuje się on działalnością developerską a także obietnica wybudowania na jednej z działek czterokondygnacyjnego budynku, którego własność miała przysługiwać pokrzywdzonemu wydawała się podwyższać bezpieczeństwo transakcji. Nadto dobra kondycja finansowa spółki reprezentowanej przez oskarżonego wynikała z niekwestionowanej informacji, zawartej w sprawozdaniu finansowym spółki za 2009 rok o posiadanych aktywach i zysku netto. Dopiero rok 2011 spółka z o.o. (...) zamknęła stratą na kwotę 308.902,07 zł, co czyni tezę pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego o przyświecającym oskarżonemu oszukańczym zamiarze już w dacie zawarcia umowy z grudnia 2009 roku za nieprzekonującą. Bez pokrycia w dowodach pozostaje przeświadczenie pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego o posługiwaniu się przez oskarżonego przerobionymi pokwitowaniami, skoro postępowanie karne w tej sprawie toczy się, nie został fakt ten stwierdzony prawomocnym wyrokiem karnym.

Nie należy tracić z pola widzenia faktu, że pełna ocena skali zobowiązań oskarżonego Diariusza S., reprezentującego w owym czasie spółkę kapitałową nie mogła być dokonana w oparciu o dokumentację księgową, skoro oskarżony jej nie ujawnił, a organ powołany do ścigania przestępstw nie wnioskuje o jej dołączenie do akt sprawy,

odmawiając ostatecznie wszczęcia śledztwa w sprawie.

Wnosząc w zakresie braku oszukańczego zamiaru oskarżonego Sąd Okręgowy trafnie uwzględnił okoliczność, że D. S. (1) zapłacił pokrzywdzonemu kwotę 400 000 zł na poczet należności, których skala była jasno określona w jednej umowie.

Wskazania wiedzy, logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego bronią zatem słuszności wniosku, do jakiego doszedł sąd orzekający, że zapłata części umówionej ceny i nie wybudowanie w terminie określonym w umowie nieruchomości tytułem spłaty pozostałej części zobowiązania implikuje wątpliwości co do braku zamiaru zaspokojenia w przyszłości niebagatelnych roszczeń wierzyciela. Bezsprene słuszne w świetle ujawnionych na rozprawie dokumentów pozostaje wnioskowanie Sądu Okręgowego, że samo jednorazowe zaciągnięcie zobowiązania i jego uregulowanie w części stwarza asumpt do przyjęcia po jego stronie zamiaru wywiązania się z należnych pokrzywdzonemu podmiotowi płatności.

Umocowanie w treści ujawnionych na rozprawie dowodów, w szczególności zeznań L. Z. znajdują również ustalenia Sądu Okręgowego, iż oskarżony D. S. nie unikał kontaktu z pokrzywdzonym, gdy należność stała się wymagalna, pokrzywdzony „często spotykał się z oskarżonym w celu rozmów o spłacie pieniędzy”, jeździł do niego do biura, gdzie był zapewniany, że wszystko będzie dobrze. Nadto ostatnia wpłata od oskarżonego D. S. miała miejsce w 2017 roku /k. 111v./.

Relacje pokrzywdzonego L. Z. (1) obrazują m.in. stosunek oskarżonego do długu, przejawiający się wolą zaspokojenia wierzyciela choćby nawet w części, stanowiąc asumpt do wnioskowania o jego zamiarze wywiązania się z zaciągniętych zobowiązań już w chwili ich zaciągania. Wreszcie płatności długu na przestrzeni lat stanowią o poważnych wątpliwościach wnioskowania o oszukańczym zamiarze oskarżonego.

Bez wpływu na ocenę zachowania D. S. (1) na płaszczyźnie znamion przestępstwa oszustwa pozostają wszelkie kwestie związane z dalszym rozporządzeniem po 2015 roku działkami nr (...) w miejscowości B., będącymi przedmiotem umowy sprzedaży na podstawie aktu notarialnego z dnia 30 grudnia 2009 roku, repertorium A numer (...), wszak dotyczą one jedynie konsekwencji czynu, zarzucanego oskarżonemu, kiedy dawno upłynął termin wybudowania budynku na jednej z działek, stanowiących przedmiot sprzedaży. W sposób dalece korzystny dla pokrzywdzonego skonstruowana została w dniu 05 grudnia 2017 roku umowa sprzedaży nowemu nabywcy jednej z działek, które zostały w dyspozycji pokrzywdzonego, bowiem jej wielkość nie dawała gwarancji należytego zysku i „nie mogłaby do niczego służyć” /k. 112, akt notarialny k. 158- 163/.

Oдноśnie zarzutu nr 2 – obrazy przepisów prawa materialnego stwierdzić należy, że zarzut podniesiony w apelacji obrońcy oskarżonego jest niezasadny i nie dostarczył asumptu do wzruszenia

zaskarżonego wyroku z urzędu na korzyść oskarżonego.

Sąd I instancji bowiem, przeprowadziwszy istotne dla rozstrzygnięcia dowody, w oparciu o prawidłowo zastosowane procedury, zrekonstruował tylko takie okoliczności podmiotowe i przedmiotowe, które znajdują umocowanie w treści dowodów racjonalnie uznanych za wiarygodne.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego pokrzywdzony L. Z. nie został wprowadzony w błąd pozostający w korelacji z niekorzystnym rozporządzeniem mieniem, albowiem oskarżony D. S. podejmował działania zmierzające do realizacji zawartej umowy. To wyklucza wprowadzenie pokrzywdzonego spółki w błąd co do zamiaru realizacji umowy na moment dokonania przez nią świadczenia. Powyższa argumentacja wskazywała przede wszystkim, że nie o obrazę prawa materialnego w postaci art. 286 § 1 kk skarżącemu chodziło, lecz o podważanie prawidłowości ustaleń faktycznych. Zarzut obrazę prawa materialnego odnoszący się do kwalifikacji prawnej czynu można postawić tylko wówczas, gdy skarżący nie podważa ustaleń faktycznych związanych z tą kwalifikacją. Jeżeli bowiem nieprawidłowe są ustalenia faktyczne, na podstawie których sąd dokonał kwalifikacji prawnej czynu, to błędem pierwotnym jest błąd w ustaleniach faktycznych, a jego następstwem wadliwa kwalifikacja prawna. Dlatego też w takiej sytuacji skarżący powinien postawić tylko zarzut błędu w ustaleniach faktycznych i wskazać, że mógł mieć on wpływ na treść wyroku

właśnie co do kwalifikacji prawnej czynu (zob. postanowienia SN: z dnia 15 lutego 2007 r., IV KK 234/06, LEX nr 445859; z dnia 20 listopada 2008 r., V KK 158/08, LEX nr 531386; z dnia 2 grudnia 2008 r., III KK 230/08, LEX nr 491425). Fakt podpisania w dniu 12 kwietnia 2012 roku umowy przejęcia długu w zamian za przeniesienie własności nieruchomości przez pokrzywdzonego L. Z. (1), na mocy której spółka z o.o. w organizacji z siedzibą w W. (...) stała się dłużnikiem pokrzywdzonego nie przesądza o realizacji znamion przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk. W orzecznictwie podnosi się, że przypisanie przestępstwa z art. 286 § 1 kk wiąże się z wykazaniem, że sprawca obejmował swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim kierunkowym wprowadzenie w błąd innej osoby oraz to, że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Musi to zostać udowodnione ponad wszelką wątpliwość /vide postanowienie SN z dnia 18 stycznia 2018 roku, sygn. akt II KK 448/17/. Karalne jest zatem tylko takie doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w przypadku którego sprawca obejmuje swą świadomością to, że wprowadza w błąd inną osobę, albo wyzyskuje błąd i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion. Sąd I instancji prawidłowo wziął pod uwagę okoliczności sprawy przemawiające za brakiem zamiaru u oskarżonego: częściowe spłaty zaległych kwot należnych L. Z., długotrwała współpraca pomiędzy oskarżonym a pokrzywdzonym, a także dążenie do ugodowego załatwienia sprawy. Tymczasem argumenty skarżącego

pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego sprowadzają się do nieuzasadnionych hipotez co do motywów, którymi rzekomo miał się kierować oskarżony nie wywiązując się na czas z obowiązku realizacji inwestycji na nieruchomości należącej do pokrzywdzonego i wprowadzając jako stronę umowy nowy podmiot – spółkę z o.o. w organizacji (...), która miała nie mieć możliwości wywiązania się z zobowiązania, bowiem w zakresie rozstrzygnięcia o braku zamiaru oskarżonego nie mają wpływu wskazane w apelacji okoliczności odnoszące się do sytuacji prawnej podmiotów, dokonujących transakcji. Skarżący nie podważa ustaleń Sądu Okręgowego, które dotyczą faktu, że oskarżony nawet po 2015 roku czynił starania o zminimalizowanie długu. Skarżący przemilcza ten fakt, że wskutek działalności oskarżonego dług ten ulegał minimalnemu, acz systematycznemu zmniejszaniu. Okoliczności wskazane przez skarżącego jedynie potwierdzają, że spór między oskarżonym a oskarżycielem subsydiarnym ma charakter cywilno- prawny, a forum jego rozstrzygnięcia powinien stanowić wyłącznie sąd w postępowaniu cywilnym, o czym pokrzywdzony był przeświadczony w 2018 roku, kierując pozew o zapłatę.

W realiach badanej sprawy oskarżyciel subsydiarny nie kwestionował faktu przejęcia długu przez kolejną spółkę o nazwie (...). Ponieważ „dochodziły go plotki”, że spółka (...) jest niewypłacalna, nadto oskarżony miał go informować, że spółka może mieć kłopoty, istnieje groźba ogłoszenia jej upadłości i powstanie obawa nie odzyskania wartości nieruchomości. Oczekując na wpłaty kolejnych rat oskarżyciel

subsydiarny czuł się uspokajany i liczył, że kwota zostanie mu wpłacona, lub budynek zostanie wybudowany. Apelujący w żaden sposób nie wykazał w ustaleniach faktycznych zamiaru D. S. w popełnieniu przestępstwa oszustwa. Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji, to jest zawarcie pomiędzy L. Z. a D. S. umowy sprzedaży nieruchomości w B., za łączną cenę 1245 000 złotych nie są obarczone błędem. Również fakt zapłacenia przez oskarżonego na rzecz L. Z. kwoty w wysokości ponad 4000000 zł wraz z odsetkami nie był kwestionowany, a ostatecznie kwota, którą otrzymał oskarżyciel subsydiarny oscylowała wokół 412 000 złotych.

Fakt braku realizacji na nieruchomości, będącej przedmiotem umowy sprzedaży inwestycji zmierzającej do spełnienia zapłaty części ceny „w naturze” przez okres 2,5 roku od zawarcia umowy, zakreślenie w umowie sprzedaży odległego terminu do uregulowania należności „hipotecznej”, braku spełnienia należności w kwocie 845 000 zł czynią obecny zarzut oszustw za bezpodstawny.

Twierdzenia skarżącego, jakoby oskarżony posługiwał się przerobionymi pokwitowaniami wpłat na łączną kwotę 845 000 zł są gołosłowne, skoro w tym zakresie postępowanie karne toczy się, nie zostało stwierdzone prawomocnym ani też nieprawomocnym wyrokiem, aby dokumenty te zostały sfabrykowane. Okoliczność ta, gdyby nawet została stwierdzona nie ma znaczenia dla odpowiedzialności karnej oskarżonego w dacie zarzucanego mu czynu z

grudnia 2009 roku w zakresie zarzucanego mu przestępstwa oszustwa. Zaakcentowania wymaga i to, że fakt zmiany podmiotu zobowiązanego do świadczenia na rzecz oskarżyciela subsydiarnego L. Z. na spółkę (...) Sp. o.o. w organizacji nastąpił za zgodą L. Z., jak twierdził wobec informacji, krążących w jego środowisku, wspieranych następnie twierdzeniami oskarżonego, że spółka (...) Sp. o.o. jest w złej kondycji finansowej.

Rację miał sąd I instancji twierdząc, że w dacie zawarcia umowy, tj. 15 marca 2012 roku nie doszło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Umowa dotyczyła przejęcia długu w zamian za przeniesienie własności nieruchomości w taki sposób, że spółka (...) wstąpiła w miejsce dłużnika – spółki (...) w jej dług wynikający z wszystkich zobowiązań spółki (...) względem L. Z. (1), wynikających z umowy udokumentowanej aktem notarialnym sporządzonym w dniu 30 grudnia 2009 roku. Oskarżyciel subsydiarny złożył przed dniem 14 marca 2012 roku oświadczenie, z treści którego wynika, że wyraził zgodę na wstąpienie w miejsce dłużnika spółki (...) w jej dług wynikający ze wszystkich zobowiązań spółki (...) wobec L. Z. (1). Przestępstwo oszustwa z art. 286 KK dokonane jest z chwilą doprowadzenia pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Ocena niekorzystności rozporządzenia mieniem jest dokonywana z perspektywy interesów podmiotu doprowadzonego do takiego rozporządzenia. Rozporządzanie mieniem nastąpiło w dacie zawarcia przez L. Z. umowy notarialnej w

dniu 30 grudnia 2009 roku z oskarżonym D. S., reprezentującym spółkę z o.o. (...). Kolejne zawarcie umowy przejęcia długu z dnia 12 kwietnia 2012 roku nie było, jak chce pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego, kolejnym niekorzystnym rozporządzeniem mieniem, lecz czynnością realizowaną na gruncie przepisów kodeksu cywilnego, nie wypełniającą niezbędnych znamion przestępstwa oszustwa, wprowadzającą polemikę z oceną zamiaru przestępczego i pomijającą podstawowy element, tj. konieczność wykazania działania celowego – kierunkowego – sprawy.

Z tych wszystkich przyczyn Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie utrzymał w mocy.

Wnioski

Wniosek pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego o uchylenie wyroku uniewinniającego i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.

Wniosek o uchylenie wyroku jest niezasadny, ponieważ nie potwierdziły się zarzuty zgłoszone w apelacji.

Sąd Okręgowy przeprowadził staranne, pełne postępowanie dowodowe. Sąd dopuścił dowody zebrane przez prokuratora, rozważył wszechstronnie i obiektywnie wnioski dowodowe zgłoszone przez strony i nie zaniechał własnej inicjatywy dowodowej, o

czym najlepiej świadczy istotne uzupełnienie postępowania poprzez zwrócenie się do Sądu Rejonowego w Piasecznie o informację o podstawy dla wykreślenia hipoteki na kwoty po 70 000 zł z 5 działek znajdujących się w miejscowości B. / k. 133-137/, dołączenie dokumentów zawierających tajemnicę bankową czy dołączenie dokumentów procesowych z postępowań cywilnych, które toczyły się przez kilka lat między oskarżonym a oskarżycielem.

Pełnomocnik oskarżyciela
subsydiarnego nie wnosił
o uzupełnienie postępowania
apelacyjnego.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
<u>1</u>	Przedmiot utrzymania w mocy
<u>Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy wyrok uniewinniający oskarżonego D. S. (1) od zarzutu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.</u>	

Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.	
Wyrok Sądu I instancji jest prawidłowy. Sąd nie dopuścił się żadnego z uchybień zarzuconych w apelacji.	
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany.	

<i>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
<i>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia</i>	
	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia.	
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia.	
	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.	
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwiąże o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia.		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku</u>		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
6. Koszty Procesu		

Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
	2.	Zgodnie z art. 636 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 640 § 1 k.k., koszty postępowania odwoławczego ponosi oskarżyciel subsydiarny L. Z. (1), który wniósł apelację, której nie uwzględniono.

7. PODPIS
Sławomir Machnio Dariusz Drajewicz Beata Adamczyk - Łabuda

<u>1.3</u> <u>Granice</u> <u>zaskarżenia</u>			
Wpisać kolejny numer załącznika 1			
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciela substydarnego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 19 września -2022 r., sygn. akt XII K 134/19, uniewinniający oskarżonego D. S. (1) od zarzutów z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.		
<u>1.3.1</u> <u>Kierunek i zakres</u> <u>zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść oskarżonego	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2</u> <u>Podniesione</u> <u>zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie		

	kwalfikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<u>1.4. Wnioski</u>		
#	uchylenie	# zmiana